

Det kongelige justis- og politidepartement
Lovavdelingen

Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
26 FEB 2009	
SAKS NR.:	200807883
AVDELING/BEH:	LOV / EO / MVO / HAJ
DOK. NR.	12
ARKIVKODE:	

Deres referanse
2008007883 ES MVO
/HAJ/bj

Vår referanse

Dato
24.2.2009

Høring - rapport: Etterkontroll av reglene om strafferettslig utilregnelighet, strafferettslig særreaksjoner og forvaring.

Norges Politilederlag, tidl. Norges Lensmanns- og politilederlag, gir følgende høringsuttalelse:

Høringsrapporten omhandler en rekke interessante problemstillinger som krever en avklaring for at regelverket skal kunne praktiseres på en effektiv og sikker måte. Skal strafferettspleien fungere tilfredsstillende er det viktig at regler og retningslinjer er klare og at rollene til de forskjellige aktører er avklart på forhånd.

Til høringsrapporten bemerkes følgende:

1. Tilregnelige lovbreakere - forvaring

- 1.1 Forslaget om utslusingsenheter bifalles. Man ser her for seg en bistand til "levehjelp". Dette vil kunne gi nødvendig trygghet for den forvaringsdømte samt oversikt for behandlingsapparatet og samfunnet i den vanskelige overgangsperioden.
- 1.2 Den innledende fasen ved begjæring om prøveløslatelse er svært viktig og en overveiende del av arbeidet forut for rettens arbeid vil foregå her. Det anbefales en enkel endring i rettshjelplovens § 11 slik at slik bistand kan hjemles her.

2. Utilregnelige lovbreakere – overføring til tvungent psykisk helsevern.

- 2.1 Forslaget om opprettelse av en nasjonal koordineringsenhet for dom på overføring til tvungent psykisk helsevern støttes. Politi og påtalemyndighet vil i en koordineringssammenheng ikke ha behov for detaljert innsyn i registerets personopplysninger, men må sikres tilgang til opplysninger egnet til kvalitetssikring og oppfølging av ulike frister, permisjoner og framstillinger. Særlig viktig er dette i arbeidet knyttet til lokalt politi, fornærmede/fornærmedes pårørende. Det vil være naturlig at registeret hjemles i helseregisterloven da de ulike behandlingstiltak vil være tillagt helseforetak.
- 2.2 Forslaget til ny § 5-6 a i psykisk helsevernlov tiltres. En tydelig hjemlet adgang til informasjonsflyt er nødvendig. Uklar hjemmel vil gi rom for svært ulike skjønnsmessige vurderinger hvilket erfaringsmessig oppleves som en skranke i informasjonsutvekslingen.

Adresse: Brugata 19, Oslo
Post: Pb. 9069, Grønland
0133 Oslo

Telefon: 23 16 31 50
Epost: post@politilederen.no
Web: www.politilederen.no

2.3.

En ser ofte at rusmisbruk er en medvirkende faktor når straffbare forhold blir utført. I et kriminalitetsforebyggende perspektiv må det derfor være viktig å ha en kontroll med at pasienter ikke misbruker rusmidler i forbindelse med sin rehabilitering. Vi mener derfor at dette må tilrettelegges slik at ruskontroll kan foretas uten unødvendige byråkratiske hindringer. Vi støtter derfor utredningsgruppens vurderinger om at ruskontroll hjemles i lov om psykisk helsevern kapittel 5, slik at en ikke er avhengig av den domfeltes samtykke for å kunne gjennomføre en effektiv kontroll.

3. Utilregnelige psykisk utviklingshemmede lovbrøyttere – tvungen omsorg

- 3.1 Plassering av varslingsansvaret hos påtalemyndigheten etter forslaget til ny strpl. § 147 a, annet punktum bifalles. Dette vil sikre at varslingen konkret gjennomføres samt at de nødvendige råd fra de sakkyndige knyttet til best egnet institusjonsplassering etterspørres og videreformidles.

4. Utvidelse av virkeområdet for særreaksjoner for utilregnelige

- 4 Forslaget om utvidelse av virkeområdet for særreaksjoner konkretisert i forslaget til nr. 3 i straffeloven § 39 støttes. Forslaget er en mindre endring som ikke avstedkommer behov for ytterligere utredninger. Antall personer som vil falle inn under dette vil være begrenset, men de utgjør erfaringsmessig et problem av et visst volum. Nærmiljøene som har disse personene i sin midte opplever situasjonen som håpløs og at det strider mot samfunnets grunntanker knyttet til trygghet, lov og orden at virksomheten ikke blir effektivt stanset. Forslaget vil gi et egnet verktøy for å fange opp disse.

5. Straffrihet på grunn av psykose, høygradig psykisk utviklingshemming og bevisstløshet

- 5 Psykoser som følge av selvforskyldt rus bør inkluderes i straffelovens § 45 og straffelovens § 20 siste ledd som foreslått. Den økte rusbruken som registreres gir hyppigere situasjoner med forbigående psykoser. Det forebyggende arbeid og opplysningsarbeid som er gjort på området fra offentlige og private aktører over tid gir at det må antas være innarbeidet i befolkningen og således allment kjent at rusbruk kan gi psykoser. Av dette vil det også forventes og bli akseptert, sågar forventet, at konsekvensene blir de samme. Det bemerkes imidlertid at det synes kunne bli en utfordring i det å påvise en uomtvistet knytning mellom rus og psykose i det enkelte tilfelle.

6. Utilregnelige i varetekt

- 6 Forslaget om endring av strpl § 188 bifalles.

Med hilsen

Jonny Nauste

Leder